

วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2561)

ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย
Prototype of Effective Management of Credit Union Cooperatives
in Thailand

วีระโชติ ชุณหะรุ่งโรจน์*, จิดาภา ธีรศิริกุล**

Veerachot Chunharungroj*, Jidapa Thirasirikul**

*นักศึกษาหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองคณบดีสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและลักษณะการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย 2) ศึกษาประสิทธิภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย และ3) พัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสม (Mix Method) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางทewa จำกัด , สหกรณ์เครดิตยูเนียนนักบุญเปโตร จำกัด , สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด , สหกรณ์เครดิตยูเนียน หนองห้าง จำกัด , สหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เอส สปริง จำกัด และสหกรณ์เครดิตยูเนียนหมอม่วงแก้ว จำกัด จำนวน 400 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพได้แก่ ตัวแทนสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 20 คน ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสหกรณ์ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความเที่ยงของตัวแปรแฝงโดยการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการตีความข้อมูลพร้อมทั้งเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์พร้อมทั้งนำข้อมูลมาสรุปข้อมูลทั่วไป

1) สภาพปัจจุบันและลักษณะการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย พบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของประชาชนในท้องถิ่นที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้จากการปลูกฝังวินัยทางการเงินผ่านกระบวนการออมทรัพย์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน แต่ปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ไม่ได้ดำเนินการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นไปตามวิถีทางของแนวคิดอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์เครดิตยูเนียนตั้งแต่ยึดถือระเบียบข้อบังคับในการบริหารงาน ตามหลักการประชาธิปไตย การพัฒนาบุคลากรในองค์กร การสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและพัฒนาชุมชนสังคมให้มีชีวิตความเป็นอยู่

ที่ดีขึ้น ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารและผู้บริหารปฏิบัติงานดำเนินการบริหารจัดการกิจการสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยมุ่งยึดปฏิบัติตามหลักการสหกรณ์ กรอบจรรยาบรรณคุณธรรม 5 ประการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนและ กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำ การจัดการความรู้และการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) พัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย ได้แก่ ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ในองค์กร เช่นคุณธรรมจริยธรรมของคณะผู้บริหารสหกรณ์ บุคลากรและสมาชิกสหกรณ์ให้มีศักยภาพในการทำงานหรือวินัยทางการเงินที่เพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินชีวิต รองลงมาได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น นโยบาย กฎหมาย หรือบริการวิชาการให้กับกลุ่มสหกรณ์ประเภทต่างๆ และสุดท้ายการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหรือการให้บริการสมาชิก

คำสำคัญ: ต้นแบบการ, บริหารจัดการ, สหกรณ์เครดิตยูเนียน

Abstracts

The objective of this study is the first study of the present and the management of the cooperative credit union in the country, 2) effectiveness. And the factors that influence the effectiveness of the management of the cooperative credit union in the United States, and 3) the development of guidelines and recommendations to improve management effectiveness of the cooperative credit union in the country. This is a research compound (Mix Method) The sample used in the quantitative study, including cooperative credit union central deity Co., Credit Union of St. Peter, Ltd., a cooperative credit union Thailand's. Honda Motor Co., credit Union limited Marsh Mall. Cooperative credit union NHK Spring Co. and Credit Unions, Dr. Wang และ cwgg the limited number of samples and 400 samples were qualitatively. And interviews Quantitative analysis with statistical frequency, percentage, standard deviation. Correlation coefficient of Pearson. And analyzing the reliability of latent variables. The qualitative analysis of data interpretation and comparison of data from interviews and data were summarized data.

1) current conditions and characteristics of the management of the cooperative credit union in the cooperative credit union is a financial institution of local residents to improve the quality of life of people by instilling financial discipline through savings. assets of the cooperative credit union.

2) effective management of the cooperative credit union, according to the way the concept of ideology. Principles and methods of cooperative credit union regulations upheld since the administration. Based on democratic principles The Human Resource Development The build quality of life and development of communities that are

living better. The management board and the staff to manage the affairs of cooperative credit union, aiming adhere to cooperative principles. The moral ethics framework 5 of the cooperative and credit union. Laws and regulations of the cooperative credit union is important. This is consistent with the effectiveness of the cooperative credit union in the United States receive significant direct positive. Organizational culture, leadership, knowledge management and human resource management are significant.

3) the development of guidelines and recommendations to improve management effectiveness of the cooperative credit union in the United States, including the development of human capital in the organization. Such moral of the management of cooperatives. Staff and members of the cooperative potential in the work or financial discipline appropriate to the lifestyle. Followed by To get support from government agencies, such as law or policy, outreach to groups of cooperatives of various types. And finally, the development of information technology to the cooperative credit union technology used in the management of cooperatives in order to enhance the management or subscription service.

Keywords: Prototype, Management, Credit Union Cooperatives

บทนำ

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์สมบูรณ์ประเภทหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น ชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพในโรงงาน บริษัท หรือสถาบันการศึกษาเดียวกัน ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย คือ หนึ่งคนหนึ่งเสียง สมาชิกจะสะสมทรัพย์ร่วมกันเพื่อเป็นทุนดำเนินการให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนเป็นผู้กู้ยืมนำไปใช้ คณะกรรมการบริหารได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก และโดยสมาชิกของสหกรณ์เอง ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่มวลสมาชิกในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล และสวัสดิการต่าง ๆ (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย ; 2544) วิธีการสหกรณ์เป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญในการพัฒนาและนำพาประเทศไปสู่ความสำเร็จ เพราะสหกรณ์นั้นสอนให้คนรู้จักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมกันทำงานในรูปแบบของสหกรณ์ที่ยึดมั่นอยู่กับอุดมการณ์และหลักการอย่างเหนียวแน่น ก่อให้เกิดพลังที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมากมายทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงด้านจิตใจที่จะให้คนได้อยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุข ฝึกให้คนทำงานร่วมกันภายใต้กรอบกติกาของความเป็นประชาธิปไตย และสอนให้ได้เรียนรู้ถึงการบริหารจัดการองค์การที่ดีและมีประสิทธิภาพ เมื่อสหกรณ์มีความเข้มแข็งก็ส่งผลให้การเอื้ออาทรต่อชุมชนเป็นผลตามมา รู้จักกำหนดกิจกรรมและพิจารณาตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อันจะก่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างจริงจังและยั่งยืน สหกรณ์จึงได้ชื่อว่ามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและของชาติได้อย่างแท้จริง สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินที่มั่นคงยั่งยืนของประชาชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม บนหลักการและอุดมการณ์ของสหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันว่า “ การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สร้างความเป็นธรรมและสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคมได้ ”

หลักการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน กำหนดขึ้นมาภายใต้ปรัชญาแห่งการร่วมมือกัน คุณค่าของความยุติธรรม ความเสมอภาคและการช่วยเหลือตนเอง แม้การปฏิบัติจะแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคของโลก แต่หัวใจของการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง ที่แสดงออกโดยการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับตนเองและชุมชน

โดยยึดหลักการสำคัญ ได้แก่ หลักแห่งประชาธิปไตย หลักแห่งการบริการสมาชิก หลักแห่งการบริการสังคม อย่างไรก็ตามการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นมี ปัญหาอุปสรรคเนื่องจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นการรวมคน ซึ่งมีพฤติกรรม อุปนิสัย ทัศนคติที่แตกต่างกัน เมื่อมารวมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ก็ย่อมมี ปัญหา ซึ่งจากประเด็นปัญหาที่พบส่วนใหญ่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับคนในสหกรณ์เครดิตยู เนียน ประกอบด้วย สมาชิก คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ที่มีความไม่เข้าใจ เรื่อง สหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างเพียงพอ ไม่สนใจ ขาดความศรัทธา และไม่เสียสละ ปัญหาเกี่ยวกับกรรมการที่ขาดความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่ แสวงหาความรู้ แสวงหาผลประโยชน์จากสหกรณ์ และไม่สามารถกำหนดนโยบายที่ดี ของสหกรณ์ได้ ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายจัดการที่ขาดความรู้ในเชิงบริหารและการจัดการ ขาดความซื่อสัตย์ รวมทั้งปัญหาการดำเนินธุรกิจ ปัญหาด้านของเงินทุนของ สหกรณ์ที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถจัดบริการด้านต่าง ๆ ได้ ส่งผลให้สมาชิกมีหนี้ ค้างมาก และใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ รวมทั้งปัญหาด้านการบริหารและการจัดการ มีระบบของขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน มีสวัสดิการ ที่ไม่เพียงพอ ประกอบ กับหลักประกันไม่มั่นคง ทำให้พนักงานขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เป็นต้น

ซึ่งการดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนหลายแห่งก็สะท้อนผลการ ดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมากรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดมอบรางวัลให้แก่กลุ่ม สหกรณ์แต่ละประเภท โดยสหกรณ์ประเภทเครดิตยูเนียนที่ได้รับรางวัลประเภทดีเด่น แห่งชาติที่ได้รับคัดเลือกมาจากกลุ่มสมาชิกในขบวนการสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มีการ บริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส ตามหลักคุณธรรม และขบวนการของสหกรณ์ในแต่ละ แห่ง พบว่า ในระหว่างปี 2553-2557 มีรายชื่อสหกรณ์ที่ได้รับรางวัลดีเด่น ประเภทเครดิตยูเนียน จำนวน 5 แห่ง คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนนักบุญเปโตร จำกัด จังหวัดนครปฐม สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร, สหกรณ์เครดิตยูเนียน หนองห้าง จำกัด จังหวัดกาฬสินธุ์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เค สปริง จำกัด จังหวัด สมุทรปราการ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนหมอสวมวัง แคว้ง จำกัด จังหวัดลำปาง เป็นต้น จากข้างต้นผู้ศึกษาจึงสนใจในการศึกษาพัฒนา ดันแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย จึงมี

ประโยชน์และความสำคัญทางวิชาการทางการจัดการ และการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน ซึ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทย

วัตถุประสงค์

- 1.ศึกษาสภาพปัจจุบันและลักษณะการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย
- 2.ศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย
- 3.พัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาในประเด็นด้านการบริหารจัดการใน 5 มิติ คือ วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการความรู้ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ส่วนมิติอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากประเด็นด้านการบริหารจัดการใน 5 ประเด็น ที่กล่าวมาแล้ว จะถือเป็นข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ได้รับรางวัล ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนดีเด่นแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 – 2557 คือ 1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนนิกบุญเปโตร จำกัด , 2. สหกรณ์เครดิตยูเนียนไทยฮอนด้า จำกัด , 3. สหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เค สปริง จำกัด และ 4. สหกรณ์เครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวา จำกัด ที่ได้รับรางวัลเกียรติคุณด้านสหกรณ์ที่มีคุณค่าโดยเก็บข้อมูลจากฝ่ายบริหาร เช่น ประธาน เภรัญญิก เก็บข้อมูลจากฝ่ายจัดการ เช่น ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการให้บริการด้านสินเชื่อ

ขอบเขตในเชิงระยะเวลาในการศึกษา การศึกษาในช่วงระยะเวลาดังตั้งแต่วันที่ เดือน กุมภาพันธ์ 2558 – พฤษภาคม 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบองค์ประกอบและคุณลักษณะที่เป็นลักษณะร่วมลักษณะเฉพาะ ซึ่งเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยในปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบองค์ความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยในปัจจุบัน
3. ทำให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนชนวนการสหกรณ์จะได้รับประโยชน์ โดยนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 4 แห่ง มีสมาชิก จำนวน 13,450 คน จากการเปิดตารางของ Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) และ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประชาชนที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informance) ในการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ได้รับรางวัล (ประธาน ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่ฝ่ายฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบ) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์) และนักวิชาการเกี่ยวกับสหกรณ์ (อาจารย์ภาควิชาสหกรณ์ และที่ปรึกษาด้านการบริหารจัดการสหกรณ์) จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) การศึกษาข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากสื่อต่างๆ ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ วารสาร บทความวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยและสื่อต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลเบื้องต้น จากนั้นนำข้อมูล

เหล่านี้มาพิจารณาร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐาน

2) แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เน้นคำถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaire) โดยคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงถึงความคิดเห็น แบ่งเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1970) มีค่าเท่ากับ .982 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .982

3) แบบสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครง (In-Depth Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยสำรวจดูข้อมูลทุติยภูมิ (Data Collecting) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ส่วนข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) และ การสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้ง 4 แห่ง หลังจากนั้น ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถามตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อดำเนินการต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (In-Depth Interviews) และการสนทนากลุ่ม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความน่าเชื่อถือในลักษณะสามเส้า (Triangulation) มุ่งเน้นการตรวจสอบในแต่ละด้านเพื่อแสดงว่าข้อมูล โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้ตรวจสอบแล้ว ทำข้อสรุปเบื้องต้น โดยการตัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป และสร้างบทสรุปขึ้นมาให้เชื่อมโยงกับตัวแปรการวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการการวิเคราะห์ ตีความสังเคราะห์ความ และสรุปความ โดยใช้การพรรณนาเป็นแนวทางหลัก

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบข้อมูลแล้วมากำหนดใส่รหัส ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และใช้สถิติ ได้แก่ 1. ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และ 3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และค่าวิเคราะห์เชิงองค์ประกอบมาวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลเสริมผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า กลุ่มสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รองลงมาได้แก่ เพศหญิง ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสมากที่สุด รองลงมาได้แก่ โสดและสุดท้าย หย่าร้าง ด้านการศึกษา พบว่า กลุ่มสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25 มากที่สุด รองลงมาได้แก่ 41-45 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 31-35 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 36-40 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ด้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทย

พบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยมากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ และภาวะผู้นำตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านเห็นว่ามีด้านที่มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และสุดท้ายการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

ด้านวัฒนธรรมองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านเห็นว่ามีด้านวัฒนธรรมทางวัตถุ มากที่สุด รองลงมาคือ วัฒนธรรมองค์การทางความคิดและพฤติกรรม

ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านเห็นว่าการรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ดำรงอยู่คู่กับองค์การ

มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การใช้ทรัพยากรมนุษย์ และสุดท้ายการพัฒนาทักษะการทำงาน

ด้านการจัดการความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านเห็นว่า Knowledge Sharing มากที่สุด รองลงมาได้แก่ Knowledge Vision และสุดท้าย Knowledge Assets

ประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเมื่อพิจารณาตามรายด้านเห็นว่าด้านสินทรัพย์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณภาพการให้บริการและสุดท้ายความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรที่มี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

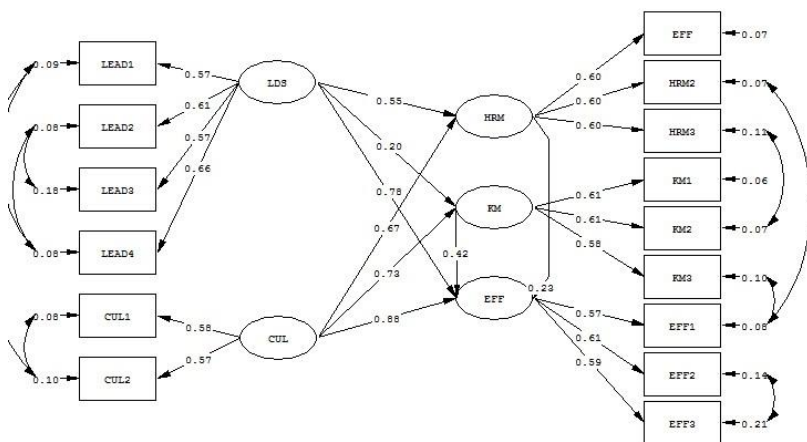
พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ในภาพรวม เนื่องจาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่จะต้องมีค่าไม่เกิน 0.80 เพื่อป้องกันปัญหา ภาวะเส้นตรงร่วมเชิงพหุ (Multicollinearity) สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ พบว่า ไม่มีค่าใดเกิน 0.80 จึงทำให้สามารถวิเคราะห์เส้นทาง และวิเคราะห์องค์ประกอบได้

การวิเคราะห์ความเที่ยงของตัวแปรแฝงและความแปรปรวนที่ถูกสกัดพบว่า ความเที่ยงของตัวแปรแฝงทุกตัวมีค่าสูง โดยมีค่า p_c อยู่ระหว่าง 0.88-0.93 ซึ่งมากกว่า 0.60 และค่าความแปรปรวนที่ถูกสกัดได้มีค่า p_v อยู่ระหว่าง 0.71-0.81 ซึ่งมากกว่า 0.50 แสดงว่า จากการประเมินโมเดลมาตรฐานได้หลักฐานที่ชัดเจนว่า การนิยามปฏิบัติการตัวแปรแฝงทั้งหมดถูกต้องและเชื่อถือได้

ซึ่งผลการวิเคราะห์ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย ด้วยวิธี Maximum Likelihood เพื่อทำการเปรียบเทียบถึงความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเกณฑ์ ในการตรวจสอบประกอบด้วยค่า Chi-square/df, CFI GFI, AGFI, RMSEA

และ SRMR ซึ่งผลการวิเคราะห์ครั้งแรกไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าสถิติบางตัวยังไม่ผ่านที่ได้กำหนดไว้ (Joreskog and Sorbom ,1996)

การดำเนินการปรับโมเดล (Model Modification) โดยพิจารณาจากคำแนะนำในการปรับพารามิเตอร์ในโมเดลด้วยค่าดัชนีปรับโมเดล (Model ModificationIndices : MI) จากนั้นปรับพารามิเตอร์โดยยินยอมให้ผ่อนคลายข้อตกลงเบื้องต้น ให้ค่าความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ จนกระทั่งดัชนีความกลมกลืนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยรายละเอียดของการของการปรับแก้โมเดลเพื่อให้มีความสอดคล้องกลมกลืน (Model fit) กับข้อมูลประจักษ์สามารถนำเสนอผลได้ดังภาพที่ 1

Chi-Square=129.53, df=72, P-value=0.12663, RMSEA=0.044

ภาพที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวมหลังปรับโมเดล

พบว่า ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดล พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้ง 6 ดัชนีผ่านเกณฑ์ การยอมรับ คือ คือ Chi-square = 129.53 , Chi-square/df = 1.80 , CFI = 0.99 GFI = 0.95 AGFI = 0.90 RMSEA = 0.011และ SRMR = 0.022

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า ประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ($\beta = 0.88$)ภาวะผู้นำ($\beta = 0.78$)การจัดการความรู้($\beta = 0.42$) และการจัดการทรัพยากรมนุษย์($\beta = 0.23$)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในขณะที่การจัดการความรู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรง เชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ($\gamma = 0.63$) และภาวะผู้นำ($\gamma = 0.20$)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรง เชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ($\gamma = 0.67$) และภาวะผู้นำ($\gamma = 0.55$)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อวิเคราะห์ค่าน้ำหนักปัจจัยจากตัวแปรแฝงภายนอก ของภาวะผู้นำ (LSD) จะได้รับน้ำหนักปัจจัยจาก การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล($\lambda_x = 0.66$)การสร้างแรงบันดาลใจ($\lambda_x = 0.61$)การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์($\lambda_x = 0.57$)และ การกระตุ้นทางปัญญา($\lambda_x = 0.57$)ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์การจะได้รับน้ำหนักปัจจัยจาก วัฒนธรรมองค์การทางความคิดและพฤติกรรม($\lambda_x = 0.58$) และ วัฒนธรรมทางวัตถุ($\lambda_x = 0.57$)ตามลำดับ

และผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักปัจจัยจากตัวแปรแฝงภายใน ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์(HRM) จะได้น้ำหนักปัจจัยจาก การพัฒนาทักษะการทำงาน($\lambda_y = 0.60$)การใช้ทรัพยากรมนุษย์($\lambda_y = 0.60$)และ การรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ดำรงอยู่คู่กับองค์กร($\lambda_y = 0.60$)ตามลำดับ

แนวความคิดที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้จะได้น้ำหนักปัจจัยจาก Knowledge Vision($\lambda_y = 0.61$) Knowledge Sharing ($\lambda_y = 0.61$) และ Knowledge Assets($\lambda_y = 0.58$)ตามลำดับ

แนวความคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย จะได้น้ำหนักปัจจัยจาก ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรที่มี ($\lambda_y =$

0.61)ด้านสินทรัพย์สารสนเทศ ($\lambda_y = 0.59$)และคุณภาพการให้บริการ($\lambda_y = 0.57$)ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์

1) จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและลักษณะการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย พบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสถาบันการเงินของประชาชนในท้องถิ่นที่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้จากการปลูกฝังวินัยทางการเงินผ่านกระบวนการออมทรัพย์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน แต่ปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพปัญหาข้อบกพร่องของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ไม่ได้ดำเนินการหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน และปัญหาเชิงคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียนทำให้เกิดข้อบกพร่องในการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนในสหกรณ์เครดิตยูเนียนนำไปสู่การทุจริตในสหกรณ์เครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทำให้ภาพลักษณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเกี่ยวข้องกับกลุ่มธุรกิจเครือข่ายหรือแชร์ลูกโซ่ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือและต้องเผชิญกับวิกฤตศรัทธาที่มีต่อสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2) จากการศึกษาประสิทธิผล และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย พบว่า

2.1) ประสิทธิผลการบริหารจัดการในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นไปตามวิถีทางของแนวคิดอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ตั้งแต่ยึดถือระเบียบข้อบังคับในการบริหารงาน ตามหลักการประชาธิปไตย การพัฒนาบุคลากรในองค์กร การสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและพัฒนาชุมชนสังคมให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารและผู้บริหารดำเนินการบริหารจัดการกิจการสหกรณ์เครดิตยูเนียนโดยมุ่งยึดปฏิบัติตามหลักการสหกรณ์ กรอบจรรยาบรรณคุณธรรม 5 ประการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนและกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นหลักการบริหารจัดการเชิงสหกรณ์ที่บูรณาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของสังคม เศรษฐกิจ หรือการปกครองให้สอดคล้องกับพัฒนาชุมชนสังคมพึ่งตนเองได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งยังเป็นแกนกลางพื้นฐานสำคัญของสหกรณ์ในการยึดถือปฏิบัติให้

เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลทำให้การบริหารจัดการสหกรณ์หรือขับเคลื่อนสหกรณ์สามารถดำเนินการไปได้ด้วยหลักค่านิยมหรือวัฒนธรรมเชิงอุดมการณ์ วิธีการปฏิบัติสหกรณ์ที่ยึดถือหลักระเบียบและอุดมการณ์เป็นสำคัญมากกว่ายึดถือด้วยตัวบุคคล คณะบุคคล จึงส่งผลทำให้การบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของสหกรณ์ สะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีประสิทธิผลในการบริหารจัดการสหกรณ์ตามเป้าหมายที่กำหนดของสหกรณ์ เนื่องจากการยึดถือปฏิบัติ ยึดมั่นอุดมการณ์สหกรณ์ หลักการสหกรณ์ หรือกฎหมายของรัฐที่กำหนด ซึ่งอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์มีคุณลักษณะที่สอดคล้องเหมาะสมกับการบริหารจัดการสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลสหกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.66) เมื่อ พบว่าสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนส่วนใหญ่มีความเห็นด้านสินทรัพย์ มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ คุณภาพการให้บริการ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรที่มี โดยที่การเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้นอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สมาชิกเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง และสุดท้ายคณะกรรมการสามารถทราบวัตถุประสงค์การู้และสามารถติดตามได้อย่างชัดเจน

2.2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้แก่ผู้นำองค์กรหรือคณะกรรมการในสหกรณ์ที่เป็นผู้ที่ได้รับมอบฉันทานุมัติจากสมาชิกในสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เป็นผู้บริหารจัดการกิจการจัดสรรทรัพยากรในองค์กรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสหกรณ์ โดยที่ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องเป็นผู้มีศักยภาพขีดความสามารถการบริหารจัดการและคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาลอันจะนำไปสู่ประสิทธิผลในการบริหารจัดการในสหกรณ์ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่สำคัญได้การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เนื่องจากบุคลากรในสหกรณ์เป็นทุนหรือสินทรัพย์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายองค์กรได้ทำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงมุ่งคัดเลือกคนดี พัฒนาคนเก่งเพื่อให้เป็นทุนมนุษย์ในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพราะลักษณะของการดำเนินกิจการในสหกรณ์เครดิตยูเนียนต้องมีบุคลากรที่มีคุณธรรมจริยธรรมและมีความรับผิดชอบต่อ

ตนเอง กฎหมายและสมาชิกในสังคมโดยรวม เนื่องจากต้องรักษามลประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญและการบริหารจัดการในสหกรณ์ต้องเผชิญกับความท้าทาย การเปลี่ยนแปลง ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ หรือการเมืองทำให้ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรจึงเป็นทุนที่สำคัญในองค์กรและเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดประสิทธิผลสู่ความสำเร็จขององค์กร นอกจากนี้แล้วปัจจัยด้านการจัดการสารสนเทศในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการที่สำคัญของสหกรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นตอนและระดับข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหารในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ขององค์กรแผนการตลาดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับทรัพยากรความพร้อมในองค์กรนำไปสู่ประสิทธิภาพประสิทธิผลในการบริหารกิจการงานในสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ทั้งนี้การบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยปัจจุบันได้ดำเนินการตามกรอบของกฎหมายและพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดนางปฏิบัติ ระเบียบข้อบังคับการดำเนินการ การบริหารจัดการในสหกรณ์ชุมนุมสหกรณ์ หรือสันนิบาตสหกรณ์ และการกำกับดูแลจากหน่วยงานภาครัฐ โดยที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีศักยภาพในการบริหารจัดการตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยอาศัยศักยภาพของคุณลักษณะของผู้นำองค์กร ได้แก่ ประธานสหกรณ์และคณะกรรมการบริหารที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านงานสหกรณ์ด้านการจัดการงบประมาณ ความรอบครอบในการบริหารความเสี่ยง หรือคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการงบประมาณของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดีในสหกรณ์ นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้นำสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ส่งผลต่อองค์กรแล้ว ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรคือปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งบุคลากรในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเป้าหมายสหกรณ์เครดิตยูเนียนกำหนด พร้อมทั้งนี้ปัจจัยด้านการจัดการสารสนเทศในสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีบทบาทที่สำคัญในการเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ การจัดเก็บข้อมูลสมาชิก ฐานข้อมูลของสหกรณ์และใช้วิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้วยการจัดการสารสนเทศที่ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ที่สัมภาษณ์ส่วนใหญ่

เห็นว่าผู้บริหารควรมีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในด้านการบริหารการเงินการธนาคารและมีภาวะผู้นำที่สามารถสร้างศรัทธาให้บุคลากรและสมาชิกในสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันได้

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยมากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{x}=3.76$, S.D.=0.67) รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ และภาวะผู้นำ นอกจากนี้แล้วประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ ภาวะผู้นำ การจัดการความรู้และการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในขณะที่การจัดการความรู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรง เชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การ และภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรง เชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์การและภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) จากการศึกษาพัฒนาแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทย พบว่า

พบว่า แนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยได้แก่ ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ในองค์กร เช่นคุณธรรมจริยธรรมของคณะผู้บริหารสหกรณ์ บุคลากรและสมาชิกสหกรณ์ให้มีศักยภาพในการทำงานหรือนโยบายการเงินที่เพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินชีวิต รองลงมาได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น นโยบาย กฎหมาย หรือบริการวิชาการให้กับกลุ่มสหกรณ์ประเภทต่างๆ และสุดท้ายการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหรือการให้บริการสมาชิกสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในประเทศไทยมากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมองค์การการจัดการความรู้ และ

ภาวะผู้นำ โดยที่การรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ดำรงอยู่คู่กับองค์กร มากที่สุด
รองลงมาได้แก่ ด้านวัฒนธรรมทาง Knowledge Sharing และด้านการมีอิทธิพล
อย่างมีอุดมการณ์

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์
เครดิตยูเนียนในประเทศไทย พบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ แต่แท้จริงของอุดมการณ์สหกรณ์ วิธีการปฏิบัติของสหกรณ์
ไม่ได้มุ่งหาถึงผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจหลัก แต่หากเป็นการส่งเสริมคุณภาพ
ชีวิตทางเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งและความมั่นคงทางสังคมซึ่งสอดคล้อง
เหมาะสมกับหลักการปกครองวิधिประชาธิปไตยในการปกครองตนเอง เสรีภาพ ความ
อิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ที่เข้ามาร่วมกันในด้านเศรษฐกิจ สังคมและ
วัฒนธรรม ร่วมกัน

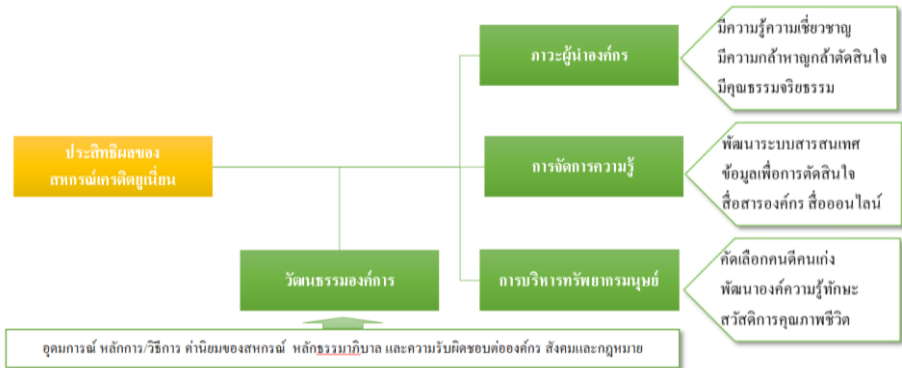
ซึ่งค่านิยม หลักการและแนวความคิดของระบบหลักการสหกรณ์เครดิตยูม่ง
ที่จะช่วยให้พัฒนาสังคม เศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งประชาชนมีคุณภาพ
ชีวิตที่ดีขึ้นอันจะนำไปสู่ความสงบสุขภายในสังคม การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันของ
สมาชิกในชุมชน สมาชิกมีการร่วมมือร่วมใจกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันใน โดย
ตระหนักถึงความสำคัญของคุณค่าของหลักประชาธิปไตย คือ การควบคุมดำเนินการ
ด้วยความเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิก หลักตามมาคือหลักการให้บริการสมาชิกให้มี
คุณภาพชีวิตที่ดีทางเศรษฐกิจ สังคมหรือการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกอย่าง
เป็นธรรมทั่วถึง และสุดท้ายหลักการพัฒนาสู่เป้าหมายที่ดีของสังคม โดยส่งเสริม
ยกระดับพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องแก่สมาชิก สร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์
ความรับผิดชอบต่อสังคม และสร้างความเป็นธรรมแก่สมาชิกและชุมชน

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของสหกรณ์
เครดิตยูเนียนได้แก่ วัฒนธรรมองค์กรของสหกรณ์เครดิตยูเนียนหรือหลักการ
อุดมการณ์ แนวทางของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยผู้นำนองค์กรจำเป็นต้อง
เป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำในการนำองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม ความกล้า
หาญเชี่ยวชาญในการตัดสินใจบริหารจัดการในสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับองค์กรที่มี

การจัดการความรู้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารทำให้สหกรณ์สามารถวิเคราะห์แผนกลยุทธ์การกำหนดแนวยุทธศาสตร์ได้สอดคล้องกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนและเหมาะสมกับกำลังบุคลากร ความรู้ความสามารถของเหมาะสมกับงาน โดยที่ทรัพยากรมนุษย์ในสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญขององค์กรที่มีศักยภาพ สมรรถนะในการทำงานด้วยพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและสหกรณ์สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรได้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมส่งผลทำให้บุคลากรในสหกรณ์สามารถปฏิบัติตามหลักการอุดมการณ์สหกรณ์ แผนยุทธศาสตร์องค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลผ่านการสนับสนุนและนำองค์กรของผู้นำที่มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนนำไปสู่เป้าหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่กำหนดไว้อย่างน่าพาสมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจ สังคมในชุมชนมีความเข้มแข็งยั่งยืนมั่นคง มั่นคงด้วยการช่วยเหลือพึ่งพากันและกันอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันของสมาชิกในชุมชน

แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยมีปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เหมาะสม 4 ปัจจัยสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ และปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามลำดับ อันจะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาการสหกรณ์ยังคงยึดมั่นและส่งผลต่อการสร้างศรัทธาให้กับสมาชิกด้วยการเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและเปิดเผย สหกรณ์นำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการดำเนินกิจการสหกรณ์ ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ เกิดความเป็นอิสระในการดำเนินการหรือการตระหนักต่อสังคมชุมชนโดยรวม เกิดการพัฒนาศักยภาพของสมาชิก บุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปสู่การสร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์และหน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น

หรือโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้ง 6 ดัชนีผ่านเกณฑ์ การยอมรับ ซึ่งประสิทธิผลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจาก วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ การจัดการความรู้ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์มาวิเคราะห์ร่วมผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติ

จากภาพที่ 2 สะท้อนให้เห็นว่าต้นแบบประสิทธิผลของสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติในประเทศไทยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติที่สำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ และปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตามลำดับ

โดยที่เมื่อนำต้นแบบหรือโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้ง 6 ด้านนี้ผ่านเกณฑ์ การยอมรับ ซึ่งสามารถอธิบายคุณลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติของประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

ประสิทธิผลของสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติในประเทศไทย เกิดขึ้นจากกระบวนการที่ได้รับอิทธิพลจาก วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำ การจัดการความรู้ และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์การบริหารตามแนวคิดอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสภานโยบาย ตั้งแต่ด้านการบริหารสินทรัพย์ คุณภาพการให้บริการ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสภานโยบายส่งผลทำให้สภานโยบายเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้นอย่างต่อเนื่องหรือสมาชิกเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

วัฒนธรรมองค์กรของสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติ ได้แก่ สภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติมีส่วนร่วมร่วมใจของสมาชิกในการรักษาผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสภานโยบายการสัตวแพทย์แห่งชาติ

เนียนมีความรับผิดชอบที่มีต่อสมาชิก กฎหมายและชุมชนเพื่อผลประโยชน์สูงสุดตามอุดมการณ์ หลักการหรือวิธีการของสหกรณ์ หรือเครื่องมือวัตถุในการบริหารจัดการอันนำไปสู่การปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรในสหกรณ์ทำปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนมุ่งสร้างความน่าเชื่อถือด้วยการยึดหลักธรรมาภิบาลที่ดี การยึดถือกฎระเบียบ มาตรฐานสหกรณ์ ยึดถือควบคุมโดยเสียส่วนใหญ่และความเป็นธรรมเป็นกลาง การให้บริการแก่สมาชิกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทางด้านการเศรษฐกิจและทางด้านสังคม

ภาวะผู้นำของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นบุคคลที่สร้างศรัทธา ความน่าเชื่อถือ มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ ปัญญา หรือการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลในสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ปฏิบัติตามภารกิจเป้าหมายของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลขององค์กรหรือผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายแผนงานไปสู่การปฏิบัติหรือบริหารจัดการตามกิจการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยผู้นำควรตระหนักในอุดมการณ์ หลักการ/วิธีการสหกรณ์ ยึดถือระเบียบข้อบังคับตามหลักธรรมาภิบาลเป็นสำคัญ ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและความสามารถในการวิเคราะห์วางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน การบริหารงานบุคคลและการจัดการระบบสารสนเทศในองค์กร โดยภาวะผู้นำจำเป็นต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความกล้าหาญในการตัดสินใจและสามารถใช้ความรู้ ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการในสหกรณ์ให้เกิดประสบความสำเร็จในองค์กรได้

การจัดการความรู้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสร้างฐานความรู้ ความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์องค์การร่วมกันของบุคลากรในสหกรณ์หรือมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ กระบวนการแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคคล องค์กร เพื่อให้บุคลากรเกิดทุนทางความคิด โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลด้านการเงินข้อมูลสมาชิกและนำข้อมูลไปส่งเสริมสนับสนุนการประเมิน วางแผนการตัดสินใจในสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ดำเนินการจัดทำชุดเอกสาร สื่อออนไลน์ ทั้งนี้สหกรณ์เครดิตยูเนียนมุ่งส่งเสริมให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการความรู้ ฐานข้อมูลในองค์กรอันจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การจัดการทรัพยากรมนุษย์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถกำหนดวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การคัดเลือกบุคลากรใช้บุคลากรได้เหมาะสมกับงาน มีการพัฒนาทักษะ/ศักยภาพในการทำงานให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และสหกรณ์เครดิตยู

เนี่ยนมีการดำรงรักษาบุคลากรให้ดำรงอยู่คู่กับสหกรณ์เป็นการส่งเสริมพัฒนาคัดเลือกคนดีคนเก่ง ที่มีความขยัน ซื่อสัตย์ และบุคลากรในชุมชนที่มีศักยภาพขีดความสามารถในด้านต่างๆที่เหมาะสมเข้ามาดำรงตำแหน่ง ด้านการบริหารและการปฏิบัติการในสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นไปตามความรู้ความสามารถศักยภาพของแต่ละบุคคลโดยสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนดำเนินการตามกรอบกฎหมายแรงงานนโยบายของรัฐ ทั้งนี้สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนมุ่งพัฒนาฝึกอบรมให้บุคลากร มีขีดความสามารถศักยภาพในการปฏิบัติงาน และการตอบสนองสวัสดิการคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร อย่างเหมาะสมเพื่อสร้างขวัญกำลังใจความมั่นคงให้กับบุคลากรในองค์กร.

ข้อเสนอแนะ

- 1) รัฐควรกำหนดนโยบายในการกำกับดูแลสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่เหมาะสมด้วยการศึกษาความเป็นไปได้ในการกำกับดูแลสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนระหว่างกระทรวงการคลังหรือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) ควรมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติสหกรณ์ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงขบวนการของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
- 3) ควรส่งเสริมนโยบายให้เกิดชุมชนสหกรณ์จังหวัด ภาค และระดับชาติเพื่อเป็นสถาบันการเงินเพื่อชุมชน
- 4) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนควรมีการสร้างภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือให้กับบุคคลทั่วไป อันจะนำไปสู่ความเป็นสถาบันทางการเงินของชุมชนอย่างแท้จริง
- 5) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนควรส่งเสริมให้มีการตรวจสอบติดตามการบริหารงานเพื่อความโปร่งใสของคณะกรรมการบริหารงานสหกรณ์
- 6) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนควรมียึดมั่นการเป็นสถาบันการเงินของสมาชิกในชุมชนเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย. 2544 . สรุปภาพรวมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย . กรุงเทพฯ. ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. 1970. Determining Sampling Size for Research Activities. Journal of Education and Psychological Measurement.10 (11) : 308